

MAGYARÁG

VII. No. 12
1939. Jan. 18

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Létrejön a két liberális párt fuziója

A minisztertanács határozata értelmében a csalárd uton szerzett állampolgárságokat törvényrendelet útján semmisítik meg

Bukarest, jan. 11. A liberális párt állandó bizottsága Dinu Bratianu elnöke alatt ülést tartott. Elsőnek Tatarescu emelkedett szólásra, beszédében kijelentette, hogy az összes liberális erők egyesítése parancsosan szükségessége a mai időnek, hogy a párt gyarapodott erőkkel vehesse fel a harcot a trón, az alkotmány és a közszabadságok védelmére és az ország újjáépítésére folytatott programért.

Ezután a pártvezetőség teljes hatalmu felhatalmazást adott Dinu Bratianu elnöknek, hogy a frakciók egyesülésére vonatkozó tárgyalásokat levezesse.

Bukarest, jan. 11. A kormány ma este minisztertanácsot tartott, mely 9 órakor fejeződött be. Résztvett a minisztertanácsban A. C. Cuza tárca nélküli miniszter is. Elsőnek az elsőrendű közszükségleti cikkek olcsóbbá tételére kiküldött bizottság tett jelentést és ismertetette az intézkedéseket, amelyeket a cél érdekében — azonnal hozni lehet. A minisztertanács elhatározta, hogy csütörtök, január 13-ig összehívja a kormány gazdasági bizottságát, hogy megoldja a gyapó, szén és kőolaj árai leszállításának kérdését. A minisztertanács ugyanakkor intézkedéseket tett a városok fa szükségleteinek ellátását illetőleg a fa szállítmányok gyorsítására illet. Tudomásul vette a CFR-nek azt a jelentését, mely szerint erre a célra kellő számú vagonot tud rendelkezésre bocsátani. Foglalkozott a minisztertanács azoknak a mezőgazdák-nak a helyzetével, akiknek még a tavalyi termésből nagyobb termény-fartalékaik vannak. A kormány felhatalmazta a szövetkezeti központot, hogy minden mennyiségű terményt felvásároljon, bárhol is érkezzenek ajánlatok.

Az igazságügyminiszter jelentést tett azokról az azonnali intézkedésekről, melyeket a

csalárd állampolgárságok ügyében hozni lehet és ismertetette azokat a lehetőségeket, amelyek ilyen vonatkozásban, az 1924-es állampolgársági törvény alapján rendelkezésre állnak. Tanulmányozta a minisztertanács az erdőkitermelés valamint az italmérési engedélyek körül elkövetett kihágások kérdését és foglalkozott az iskolai bírságokkal is. A kormány utóbbi kérdésben úgy döntött, hogy enyhíteni fogja a bírságokat és elengedéseket is eszközöl a szegény sorsú földmunkás parasztság érdekében.

A legközelebbi minisztertanácsot a kormány csütörtökön, január 13-án tartja.

A minisztertanács foglalkozott még az erdészeti, szeszőzési és az iskola-bírságok ügyével is és a január 13-iki, csütörtöki minisztertanácsban döntött arról, hogy ezeket a bírságokat könnyítik e, vagy pedig

végrelegesen eltörlik.

A bizottság jelentést dolgoz ki arról, hogy kik azok az állampolgárok, akiknek állampolgársági bizonyítványait első sorban vizsgálják felül.

Bukarest, jan. 11. A belügyminisztérium és az igazságügyminisztérium közös bizottságot nevezett ki, amely a háboru befejezésétől a mai napig szerzett állampolgársági bizonyítványokat vizsgálja felül. A bizottság elnöke Magureanu tanácselnök, tagjai: Iliescu, az igazságügyminisztérium jogügyi igazgatója, Gintea ügyvéd a belügyminisztérium jogügyi osztályának főnöke. A bizottság titkára: Constantin Grigoriu Dumitrescu ügyvéd.

A Capitala című lap jelentése szerint a minisztertanács elhatározta, hogy a csalárd uton szerzett állampolgárságokat rendelet-törvény útján semmisítik meg. A rendelet-törvényt Rădulescu Mehedinți

igazságügyminiszter dolgozza ki.

A Tempo szerint a kereskedelmi és iparvállalatokat kötelezni fogják, hogy a vállalat cége mellett kötelezőleg tüntessék fel a tulajdonos, vagy a tulajdonosok neveit.

A Betegsegélyző pénztár központi vezetését leváltották. N. Chirculescu elnök és Mișu Enescu vezérigazgató helyére C. Danilescu, illetve Vintila Pantazopolit nevezték ki.

D. R. Joanitescu, az új földművelésügyi miniszter beiktatásán az elhangzott beszédek során hangsúlyozták a határmenti területek etnikai román eredetű földművesekkel való benépesítését.

A keddi déli lapok jelentése szerint a két liberális párt fuziója most már befejezett tény. A fuzió első következményeképpen a georgisták lapja a „Miscarea” megszűnik és a párt egyetlen hivatalosa a „Viitorul” lesz.

Bukarest, jan. 11. A minisztertanács elhatározta, hogy a volt kormány által kiadott lapengedélyeket megvonja és az összes ilyen lapokat minden további nélkül felfüggeszti.

A legközelebb tartandó minisztertanács fog dönteni az új lapengedélyezési Kérések felett.

Micescu külügyminiszter Pesten nyilatkozott a román-magyar tárgyalásokról

Budapest, jan. 11. Istrate Micescu tegnap éjszaka — Prágából visszajövet ismét Budapestre érkezett és félórát töltött a Keleti pályaudvaron. Fogadtatására a budapesti követség vezetőin és főtisztviselőin kívül megjelent Vukcsevics jugoszláv és Kebr Milos cseh követ is. Miközben a külügyminiszter szalonkocsiját a belgrádi gyorsho zcsafolták, Istrate Micescu fogadta a budapesti lapok munkatársait, a kik előtti többek között a következő nyilatkozatot tette:

— Ime itt vagyok újra Budapestben, pedig csak tegnap hagytam el onőket. Közben Prágában jártam, ahol tárgyaltam Benes dr. köztársasági elnökkel, Hodzsa Milánnal és Kroftával. A kisantant kép-

viselőivel felvett kezdeti érintkezés után anélkül, hogy elébe vágnék a jugoszláv miniszterelnökkel való beszélgetésemnek, az a benyomásom, hogy nincs semmi hozzátenni való azokhoz a nyilatkozatokhoz, amelyeket a román és külföldi sajtó előtt tettem, továbbá azokhoz a biztosítékokhoz sem, amelyeket kormányom kilátásba helyezett a szomszéd államokkal való jóviszony megjavítására és megeremtésére.

— Most már közölhetem Önökkel, — folytatta nagyjelentőségű nyilatkozatát a külügyminiszter, — hogy a bukaresti magyar követ fontos megbeszéléseket kezdek, még mostani elutazásom előtt. Ezt a megbeszélést folytatni

fogjuk és ezekhez szép reményeket fűzök.

Ezután közölte Istrate Micescu külügyminiszter a budapesti lapok képviselőivel, — hogy Belgrádban csak rövid ideig tartózkodik, mert innen tovább kell utaznia Genfbe.

Istrate Micescu Belgrádban

Belgrád, január 11. Istrate Micescu külügyminiszter, aki nemrégiben Prágában tett látogatást, Belgrádba érkezett. A pályaudvaron Micescut Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök-külügyminiszter fogadta.

Ma: a nagy újévi „rumba” ajándék-akciónk 23. számú szelvény.

Napaszoldal

Panoptikum: 1937

Összegejtöttük az elmúlt esztendő legfurcsább eseményeit. Így következnek sorrendben:

A legkülönösebb tréfa egy délmagyarországi községben, Gadorban csattant el az elmúlt esztendőben. Az egyik községbeli jómódu gazdálkodó leányának esküvőjén a falu tréfacsinálója azt találta ki, hogy az esküvői disznó gyomrát irtózatossá adag löporral tölthette meg. A disznó a kimenetelére tették, hogy megsüssék egy darabban. A tréfacsináló már előre nevetett a beavatottakkal, hogy mi lesz, ha a disznó szétpukkan? A tréfa ám olyan jólsikerült, hogy az egész ház irtó detonációval felrobbant és két ember meghalt.

A legbizarrabb fogadást egy ausztriai kocsmában kötötték. Egy Hruby nevű artista fogadott, hogy maradék nélkül elfogyaszt egy korsó sör. Ezt úgy kell érteni, hogy kiissza a korsó tartalmát s aztán megesszi magát a korsót is. Így is történt. A sör pillanatok alatt lecsuszott az artista torkán. Az artista ezután szétfőrtte a korsót és az üvegdarabokat nyeltesni kezdte. Amikor az utolsó üvegszilánkot is lenyelte a vakmerő ember borzalmas gyomorgörccsel összeesett. Kórházba szállították, ahol már nem segíthettek rajta. Az éles üvegszilánkok összeroncsolták a beleit.

A legfurcsább reklámplakát az elmúlt évben a berlini pályaudvaron vonta magára az utazók figyelmét. Az egyik berlini biztosító társaság a következőket rajzoltatta a plakátra: a vonat elgázol egy férfit s ugyanekkor egy asszony, nyilván a halálra gázolt férfi özvegye boldogan így nevet fel: „Stulze meghalt, ám Stulzené nevet.”

Mert hát a biztosító jól fizet.

A legelképesztőbb ítéletet Amerikában hozta a san franciskói bíróság. Mr. Carlyle Campbell hatóság elleni erőszakra ragadtatta magát. A bíróság arra ítélte, hogy három hónapon át minden rendőrnök, akivel szembetalálkozik az uccán olyan nagy udvarias sággal kell köszönnie, hogy a terdei is tartozik meghajtani.

A legmeglepőbb tolvajlást egy nagyobb bulgár község kis pályaudvarán követték el. Ismeretlen tettesek egyetlen éjszaka ellopták az egész pályaudvar épületét, amely fából épült. Valószínűnek tartják, hogy a nagy hidegre való tekintettel a pályaudvar épületét felhúzták.

A legkülönösebb öngyilkosságot viszont Anton Marsik cseh lakos követte el. A 75 éves férfi egy életlen késsel fából kifaragott egy tör szerű holmit és azzal szíven szúrta magát.

A legjellemzőbb bucsulevelet Fritz B. bécsi fiatalember írta mielőtt még eldobta volna magát az életet. Ez az öngyilkos fiatalember a következőkkel indokolta a tettét: „Meg kellett halnom, mert manapság már igazán semmi érdekes sem történik a világon...”

A legeredetibb végrendelet a Párisban elhunyt Withing amerikai milliomos hagyta maga után. Ez a végrendelet 110 gépelt oldalra terjed és több mint ezer személy szerepelt benne mint örökös. Ki-

tűnt, hogy a végrendeletben szereplő nevek egyáltalán nem tartoztak a végrendelező családjai közé. Megállapították, hogy a neveket a milliomos a telefonkönyvből szedte össze. A rokonaira azonban nem hagyott semmit.

A legkülönösebb szerencsétlenség viszont egy kis községben, Bergamo mellett történt. Egy kisfiú macskát kergetett. A macska a ház felső emeletére menekült, közben megmozdított egy hatalmas virágcserepet, amely a kis fiú bájának fejére zuhant. A szerencsétlen ember másnap tartotta volna az esküvőjét, de a virágcserep agyonütötte. Amikor halálhírért a menyasszonyával közölték a fiatal leány holtan rogyott össze szívzselhűdésben. Másnap kihúzták a sze-

RUMBA - JEGY

SZELVENY

Kivágandó és összegyűjtendő

23

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatlagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937—1938, december—január

rencsétlensorsu vőlegény sora jegyét 45 ezer lírával, amely így arra a fiatalgyerekre maradt, aki a macska üldözésével elindította ezt a szörnyű lavinát.

Látogatás a csempészek paradicsomában, ahol minden talpalattnyi föld aranyat ér

Genfből jelentik: A világ legfurcsább határvonala Svájc és Franciaország között húzódik. A határ sok helyen nem hegy, erdő, vagy folyó, hanem mesterséges, még pedig olyanformán, hogy a vonal egy-egy házat, sőt egyes helyeken lakó szobát szel ketté. Ezt úgy kell értelmezni, hogy a szoba egyik fele francia terület, a másik svájci. Ezt a fantasztikus határt még 1815-ben a bécsi kongresszus a két állam beleegyezésével vonta.

MÉG A HALOTTAK IS.

Veyrier svájci községben — írja egy újságíró — a határ pontosan egy kis kávéházon megy keresztül.

Van itt egy billiárdasztal, a mely arról nevezetes, hogy pontosan közepén megy keresztül a svájci határ. A játékos így Svájcba indítja el a golyót, amely Franciaországban csinálja meg a karambolt. A határ keresztülfut Veyrier temetőjén is. A temető bejárata Svájcban van, de a főútvonalon haladva, a negyedik fán túl már Franciaország kezdődik. Több sírban a halott feje Franciaországban nyugszik, — míg a lábai Svájcban pihennek

KINCSES AJTÓK.

A svájci és francia határörök, amikor megtudták, hogy a határproblémákat tanulmányozom — írja a neves újságíró, — hamiskás szemhunyorítások között ajánlották, hogy látogassam meg Veyrier egyik kis házat. Barátságatlan épület. Tulajdonosa is barátságatlanul és bizalmatlanul fogad me minden kérdésemre illedelmesen válaszolt. Nyomban meglátom rajta, hogy hozzá van szokva a hatósági kihallgatásokhoz. Ami nem is csoda.

A háznak, bár kicsi, két oldalán két kijárata van.

Ez a két ajtó kincseket ér.

Az egyik ugyanis Franciaországban van, a másik Svájcban. A ház tulajdonosa ennek a vidéknek a főcsempésze. A ház — félelmetes csempészközpont. Az egyik határör meséli, hogy a svájci ajtó felől több cukrot „fogyasztottak” e nyomoruságos viskó lakói egy éjjel, mint Párisban egy egész kerület. Franciaországban ugyanis rendkívül magas a cukor ára.

Egy másik községben egy kétszobás csinos földszintes házhoz irányítanak bennünket. A konyhán keresztül jutunk be amelynek ajtaja még Svájcban van. A lakók, köztük egy kedves öreg ur, mosolyogva vezetnek be a hálósobába. Az öreg ur megjegyzi:

— Vigyázzon, mert a másik ágy már Franciaországban van, de azért csak lépje át a határt, mi nem kérünk utlevelet.

VÁMMENTESEN.

A legérdekesebb azonban most következik. Az öregur ugyanis elmondja, hogy bár ő svájci állampolgár, a fia a francia hadseregben teljesített katonai szolgálatot.

Amikor a feleségem érezte, hogy már csak pillanatok választják el gyermekünk világrahozatalától az előzetes tanácskozás nyomán szépen átsétált a hálósoba tulsó felébe. Miután fiunk így francia területen született, francia állampolgár is lett. Joga lett volna Svájcra optálni, de azután mégis megmaradt a francia állampolgárság mellett.

De el ne felejtsem! Ennek a furcsa határokkal bíró környéknek van egy nagy kiváltsága és padig az, hogy a vámügyi ellenőrzés lehetetlensége miatt a zónakerület lakói vámmentesen kapnak mindent a világ minden részéből. Aki itt lakik, Amerikából hozhatja autóját, Olaszországból gyümölcsöt, Indiából fűszereket.

Sem Svájcban, sem Franciaországban nem fizet érte vámot. Fel is szokott a zónaterület ingatlanainak az értéke. — Minden talpalattnyi föld aranyat ér. Aki hat hónapig egyfolytában itt lakik, annak már joga van a vámmentesesre. Magától értetődik, hogy csak is személyes használatra. Hogy az itteniék milyen komolyan veszik ezt a megszorítást, arra a legjobb példa, hogy az utóbbi nyolc hónap alatt ezen a kis zónaterületen 9 millió liter benzint adtak el. Olyan fantasztikus mennyiség ez, mely elég lett volna, hogy viz helyett a földet benzinnel öntözzék. Így lett a Genf körül húzódó zónaterület a csempészek paradicsoma.

Tűz a közoktatásügyi minisztériumban

Bukarest, jan. 10. A közoktatásügyi minisztérium épületében tűz támadt. Az irattár nagyrésze elhamvadt. A tűz az 50 és 52. számú irodában keletkezett, amelyek zárva voltak. A „Capitala” jelentése szerint a vizsgálat kiterjedt abba az irányba is, hogy nem gyújtogatás történt-e?

Világtörténelem étlapokban

Mező István egykori magyar pincér egyedülálló étlapgyűjteménye a régi békevilágtól a világháborún át napjainkig

Sarajevo, január 11. A legérdekesebb gyűjtemény a világon kétségkívül Mező István egykori magyar pincér étlapgyűjteménye. Mező István lakásának három szobáját foglalja el a számtalan mappa, amelyben gondosan katalogizálva ezer, meg ezer étlap foglal helyet. A mappákat viszont hatalmas szekrényekbe gyűjtötte össze Mező István és ezek a szekrények foglalják el a legtöbb helyet a lakás három szobájában.

Ezek az étlapok természetesen

nem holmi közönséges mindennapi vendéglői étrendek, hanem történelmi emlékek,

amelyekhez rendszerint valamelyik nagy történelmi esemény kapcsolódik. A háborúelőtti idők egyetlen uralkodóháza sem hiányzik ebből a sajátos gyűjteményből és

valamennyi nagy államférfi, művész, tudós, vagy más ilyen személyiség előfordul Mező étlapgyűjteményében,

akik valaha az érdeklődés középpontjában állottak a világon.

az egykori olasz trónörökös, a mostani Victor Emanuel olasz király elfegyzési lakomájának étrendje,

aki akkoriban Nikita montenegrói fejedelem leányával, a mostani királynéval járt egyben.

I. Ferenc József osztrák császár és magyar király neve is elég gyakran fordul elő Mező István étlapgyűjteményében. Az egyik étlapon együtt látható neve Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös nevével, ez az étlap arra a dinertre készült, amelyet az uralkodó az akkori málcsi herceg, a későbbi VII. Eduárd angol király tiszteletére adott. Eduárd akkoriban Marienbadban volt kurán és azután Ischlbe utazott Ferenc József születésnapjára.

Történelmi étlapok

Megtalálható a gyűjteményben egy nagyon ékes étlap, amely

a Tuillerákban származik és 1853-ból való.

A házigazda az étlap tanulsága szerint maga III. Napoleon francia császár volt. Ez volt az a dejuner, amelyet a császár a francia nagyvezérkar vezetői tiszljeinek tiszteletére adott

a krími háború kitörésének előestéjén.

A hideg előétel, amely kaviárból és heringből állott a Maringue-krem között, amely a lakomát befejezte, egy pohár xeresi, vagy chaintigny mellett arról beszéltek az urak, miképp lehetne megakadályozni az orosz medvét Ausztria közreműködése nélkül is abban, hogy összeroppanása mancsának ütésével a gyenge oszmán birodalmat.

Itt látható azután egy másik, kis csodaszép képpel díszített étlap. Kozákokat látni rajta lovon, meg egy trojkát, amely keresztülvágta a beláthatatlan steppén. Ez az étlap Moszkvából származik 1855-ből.

A szerencsétlen végei ért II. Sándor cár, a „szabadító” koronázási lakomájára készült.

Hét fogás szerepel rajta.

Egész egzotikusan hat egy vékony elefántcsontszínű lapocska, amelyen kínai írásjelek vannak.

Ez amaz ünnepi lakomának étrendje, melyet Csung-Fung herceg születése alkalmából adtak.

Csungen-Fung volt egyébként Kína utolsó császára, aki a Mandzsu dinasztiából származott.

Gyakran találkozunk az ember étlapokon II. Vilmos német császár nevével, aki hol mint házigazda, hol mint vendég szerepel. Még a kis cettinjei udvar is képviselve van az

étlapgyűjteményben. Itt látható

Egy véres emlékű étlap

A történelem egyik legvéresebb eseményéről ad számot az a kis arannyal szegélyezett étlap, amelynek dátuma így hangzik:

— Illice, 1914 június 27.

Tíz fogást szolgáltak fel és a fogások jórészt a bosnyák

konyha különlegességeiből állottak. A borokat és liköröket Gyorgyics és Jellasics pincésze szolgáltatta. Az étlap fején látható a magas vendégek neve, akiknek tiszteletére a lakomát rendezték.

Ferenc Ferdinánd trónörö-

Rádióbotrány Hajmássy Ilona és Jeanette MacDonald között

Los Angelesből jelentik: A gyönyörű hangú Hajmássy Ilona, (most már Lona Massey a neve Hollywoodban), a Metrogyár magyar művésznője, meg hívást kapott, hogy énekeljen a National Broadcasting Company losangelesi stúdiójában. Első filmje után ugyanis már elterjedt a híre, hogy hangfelvételeinek is sikere van. A rádiószerelés azonban nem valósult meg. Az okot pontosan megjelölik a nagy amerikai lapok, amelyek „Jeanette MacDonald fél LonaMasseytől” címmel közölnek cikket.

Ennek az elmaradt rádiószerelésnek a következő háttérrel van:

A rádiótársaság a Metrogyár két művésznőjét akarta felléptetni egy hangverseny keretében. Hajmássy Ilonát és a gyár világsztárját, Jeanette MacDonaldot. Mindketten csak a rádió stúdiójában tudták meg, hogy együtt lépnek fel. Először Hajmássy Ilonának kellett volna szerepelnie, majd Jeanette MacDonalddnak.

— Ha Lona Massey is szerepel a mikrofon előtt, én nem énekelek — mondta MacDonald.

A rádiótársaság ekkor a Metro filmgyár elnökségéhez fordult, hogy intézze el a sztárok vitáját, de Jeanette MacDonald hallani sem akart be-

kéről, mire Hajmássy Ilona önként lemondott a rádiószerelésről.

Az amerikai ujságok számára természetesen csemege volt Jeanette MacDonald nyilatkozata és mind megállapítják, hogy bizonyára félt, hogy a

magyar énekesnő, Lona Mosey „le fogja énekelni”. Minden cikk megemlíti, hogy Hajmássy Ilona a bécsi Staatsoper tagja volt és így könnyen énekelhet „szebben” mint Jeanette MacDonald, akinek ugylátszik, van valami félnivalója.

Letartóztatták 120 ezer lei hiány miatt Marasesti város polgármesterét és főpénztárosát

Az Universul közli: A felettes hatóságok tegnap váratlanul rovincsolást tartottak Mărăsesti város pénztárában. A rovincsolásnál kiderült, hogy a pénztárban 120.000 lei hiány van.

A város polgármesterét és főpénztárosát azonnal őrizetbe vették. A két főtisztviselő kihallgatása során beismerték, hogy tudott a hiányról. Nasta-

se Nedsluu főpénztárnok 40000 lei elsikkasztását ismerte be, míg 80.000 leit Iancu Vasiliu polgármester „adott kölcsön” politikai barátainak. Mindkét főtisztviselőt letartóztatták.

— Tanuljon iparművészetet, amivel mindenütt biztos megélhetést kap. Iványi Jenő műtermében, Str. Pasteur 47.

Papir és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papirkereskedésben

Piața Mihai Viteazul (volt Nagypiac-tér) 4. szám

Nappal dolgozik, este meztelenre öltözik minden nő New-Yorkban

New-york, január 11. Az amerikai nő méltóságteljes! S most le kell itt szögezni, hogy amerikai nő alatt nem newyorki nőt értek, mert az newyorki nő: Newyork ugyanis nem Amerikában van, hanem Newyorkban.

A nőket olyan nagyfokú és minden mesterkéltég nélkül való udvariasság veszi körül, amiről még a legjobb nevelésű európai férfinak sincs fogalma, külföldön a gyakorlatban (hála a jószágos Istennek). Mert ha itt egy hölgy rálép a lábadra s neked mosolyognod kell, félretaszit, kalapodat leüti s mindezt derűs arccal kell szenvedned. Ezek még csak a szerényebb udvariassági formák. Arról nem is beszélve, hogy ilyenkor neked, férfi, mint a gyengébb nemnek, rögtön bocsánatot kell kérned a hölgytől, aki veled ezt elkövette.

De vannak válogatottabb udvariassági kötelezettségek is. Például te, a kenyérkereső férfi sorbaállhatsz a ruhatárban, színházjegyek és mozijegyek vásárlásánál, de a hölgy, aki 20 perccel utánad jött, soron kívül kapja meg mindezt. A hölgy jelenlétében kalapodat le kell vened az autóbán. (Fogalmuk sincs róla, hogy e sorok írója, akinek még tűrhetően sok haja van, mit szenvedett emiatt ebben a borzalmas hideg és mindig szeles télen. Ha nincs hely, át kell engedni a magadét az autobuszra, a földalatti és ha egy hölgy a moziban a te helyedre akar ülni, csak szemével int s te kedvesen mosolyogva, tisztelettel átadod neki. Csak mosolyognod szabad a legnagyobb vita közben is, ha ugyan egyáltalán vitának lehet nevezni azt, hogy a hölgy valami helytelent mond s a férfi azt cáfolni igyekszik.

A newyorki nő olyan, mint a kaucsuk: sima, merev és hideg! Olyan aszekszualitás érződik rajtuk s ezáltal olyan jeges hidegség árad belőlük, amely mellett a gondolat is megfagy, nemcsak a férfi.

Nagy általánosságban kétféle nő van: aki Hollywoodba készül és aki onnan jön. Az egyéni érvényesülés ugyanis mindenekfelett a legfontosabb számukra. A szép lányok szemében a legnagyobb dolog: a csillogás; a szerelem: eszköz s Hollywood a cél, amely szentesíti ezt az eszközt.

MINDEN NŐ DOLGOZIK

Minden newyorki nő dolgozik! A személyzet ugyanis megfizethetetlenül drága, viszont mindenki nagy társadalmi életet él. A középosz-

tálybeliek legalább négyszobás lakást tartanak s legalább egy gyermekük van. Mindezt ellátni s ezekről gondoskodni; igénybe veszi a nő egész napját épügy mint ahogy a férfi is reggel az üzletbe megy s onnan csak este jön haza.

A legelőkelőbb körök lányai között új divat dolgozni. Az előkelő szép lányok modelleznek. Egy Vanderbilt lány legkiválóbb newyorki magyar fényképész-művésznő modellje óránként fizet dollárért. Nemcsak a munkát, a keresetét is komolyan veszik. (Állítólag fényképbünyeikbe kötik s em léleként őrzik). Ez ma annyira általános, hogy a hivatásos modellek akcióba léptek ennek a megakadályozására, ami azonban itt legfeljebb demonstratív értékű, mert a szabadság

olyan magától értelődő és annyira teljes, hogy mindenki mindent megtehet mindaddig, amíg a törvénnyel összeütközésbe nem kerül. A szabadságnak ennyire hatásnékülisége pedig olyan abszolút életörömet és boldogságot jelent, amit úgy érez itt az ember, mint ezer méteres magaslaton az ózondus levegőt és ami olyan boldogságot jelent, mint maga a vagyon — azt mondják.

MINDENKI MEZTELEN

A nőkből a kokettéria teljesen hiányzik! Józan állapotban egy szempillantásra sem érdekesülnek a férfiakat, mégis ruházódásukban a legteljesebb meztelenség dominál. Az európai embernek az az érzése, hogy exotikus filmet lát, ahol a nők derekuk köré csavarnak egy színes ruhadarabot a többi

rész meztelenül szabad, bár itt a különbség csak annyival több, hogy a meztelenségre nyomatékosan felhívják a figyelmet, mert teljesen átlátszó anyaggal kihangsúlyozzák és ezáltal meztelenebbé válnak, mint a teljesen meztelenek.

Azt lehetne gondolni, hogy csak egyesek és csak a fiatal nők meztelenek! Tévednek, — mindenki — mert ez a divat és mert így öltözködik ma a newyorki nő. A nők festi meztelensége éppoly magától értelődő, mint amilyen természetes, hogy a férfiak ilyenkor szmókingot viselnek. De ha a szmóking, klakk, vagy frakk van is rajtuk, ahhoz cugos cipőt huznak. Bármit vesznek is fel, minden olyan rossz szabású és annyira „nincsenek benne”, mintha kölcsönkérték volna arra az estére.

Különböző házastársak között csak igen szörványos esetben merülnek el olyan problémák, amelyek házasságukat megzavarhatnák. Azt mondják, hogy ez a klíma miatt van...

Európában férfinak, Newyorkban nőnek érdemes lenni!

Közzé tették Japán négyéves tervét

Tokió, január 11. A lapok jelentése szerint Konoye herceg, miniszterelnök magáéva tette azt a négyéves tervet, amely a japán nemzet megreformálását tűzte ki céljául. A terv főbb pontjai a következők:

Lelki megújítás, a nevelés ügy újraszervezése, megszüntetése annak a kivé-

teles helyzetnek, melyet Japán mint a Távol-Kelet stabilizáló hatalma elfoglal, az ipar racionalizálásával a nemzeti termelés fokozása, hogy ily módon megfelelhessenek a nemzetvédelem fokozott igényeinek,

a pénzügyi és szociális terhek helyesebb és újabb elosztása a kiskereskedelem és a kisipar, valamint a nemzeti

áldozatkészség szellemének megerősítése érdekében.

A lapok hangsúlyozzák, hogy a hadsereg már régóta követeli a program megvalósítását. A program közzétételéből arra következtetnek, hogy Konoye herceg minden ellentétes hírszettel szemben, még so- káig szándékozik hatalmon maradni.

Öngyilkos lett a székesfehérvári rablógyilkos édesapja

Székesfehérvár, január 11. A székesfehérvári rémdrámának megrázóan tragikus, döbbenetes új eseménye van:

Idősebb Arany Gyula, a rablógyilkos ifjabb Arany Gyula édesapja, vasárnap öngyilkosságot kísérelt meg és hozzátartozói csak az utolsó pillanatban mentették meg

az életnek a tragikussorsu, elkeseredett öreg urat.

Aranyék szerény, külvárosi kétszobás lakásban laktak a székesfehérvári Kert-uccában. Idősebb Arany Gyulának valamikor jóméneteli fűszerüzlete volt, évtizedek óta közbecsülésben élt családjával együtt Székesfehérváron. Négy gyermeke közül a legidősebb fia tanárjelölt, leánya tanítónő, a harmadik gyermek a bűnbesséti Arany Gyula, a legkisebb fiú pedig most nyolcadik gimnazista. Amikor a szörnyű bűncselekmény kiderült,

inkább részvételt, mint gyű-

lölettel fordulnak a székesfehérváriak az Arany család felé,

mert jól tudták, hogy a fiatal Arany Gyula annyi keserűséget, bánatot okozott már szülei nek. Tudták a székesfehérváriak, hogy a fiatalember könnyelműsége, nyomasztó adósságai és pénzzavarai járultak hozzá ahhoz is, hogy édesapja tönkrement. Az apa

nem tudta megtagadni a fia kéréseit, egyre nagyobb összeget adott neki, egyre gyak-

rabban fizette ki helyette az adósságait

és mindez végül is arra vezetett, hogy az üzlet tönkrement és Arany Gyula nehéz anyagi helyzetbe jutott.

A gyilkosság kipattanása után az Arany család tagjai nem mutatkoztak többé a városban. Ugyszólván ki sem mozdultak lakásukból. Egyszer kétszer látták csak az Arany-család tagjait, amint kisírt szemmel, sápadt arccal mentek be egy szomszédos boltba, azután hazasiettek.

FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztítatlanságok ellen. Szépit, üdit, fiatalít. 1 tégely ára 40 lei. Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés

A kínai események miatt

Chamberlain megbeszéléseket tartott Sir John Simon-al, MacDonald-al és Eden-el

London, jan. 11. Az angol lapok közlik, hogy Chamberlain miniszterelnök visszatért vidéki pihenőjéről és megkezdte a tanácskozásokat Sir John Simon pénzügyminiszterrel, va-

lamint Mac Donald gyarmatügyi miniszterrel. A tanácskozásokba bekapcsolódott a külügyi hivatal több magasrangú tisztviselője. Chamberlain ezután másfél óráig telefonmeg-

beszélést folytatott Eden angol külügyminiszterrel, aki pillanatnyilag Délfranciaországban üdül. A tanácskozások a távolkeleti kérdés körül mozogtak.

Japán megüzeni a háborút Kinának

London, jan. 11. A japán hadsereg ismét megkezdte Nanking bombázását. Csingtau vértelen megszállása befejezést nyert. Konoje japán miniszter-

elnök közölte a Mikádóval, hogy a japán kormány arra az elhatározásra jutott, hogy amennyiben Csang Kai Sek nem adja tanujelét a megér-

tésnek, úgy Japán megüzeni a háborút Kinának. Ebben a kérdésben az újabb jelentések szerint a császári tanács fog véglegesen dönteni.

Magyarország és Ausztria jogilag nem ismeri el Francóék kormányát

Budapest, január 11. Darányi Kálmán magyar miniszterelnök és neje hétfőn este a miniszterelnökségi palotában fogadták chuschnigg dr. osztrák szövetségi kancellárt, Ciano gróf olasz és Schmiedt Guido osztrák külügyminisztert. Ezen a fogadtatáson je-

len volt az osztrák és olasz követ, de megjelentek a magyar fővárosba kiküldött külföldi újságírók is.

A külföldi sajtó továbbra is nagy figyelemmel kíséri azokat a megbeszéléseket, amelyek Budapesten lezajlanak.

Nagy feltűnést keltett az a hír, amely arról számol be, hogy bár Magyarország és Ausztria rokonszenveznek Francoék felkelésével, azonban még sincsenek abban a helyzetben, hogy jogilag elismerik Franco kormányát.

300 ezer pengős népegészségügyi alapítványt tett Eszterházy Pál herceg

Budapest, jan. 11. Eszterházy Pál herceg igen érdekes alapítványt tett. Eszterházy herceg nem kevesebb, mint 300 ezer pengőt bocsátott a tu-

domány fejlesztésére és a magyar népegészségügy nyugati nivóra való emelésére. Az alapítványból 10 éven át 30 ezer

pengővel jutalmazták azt a magyar orvost, aki a népegészségügy terén a legnagyobb munkásságot fejté ki.

Kifosztották egy új szatmári városi tanácsos lakását

Szatmár, jan. 11. Tegnap este ismeretlen tettes szinte teljesen kifosztotta a város egyik újonnan kinevezett tanácsosának, Antoniu Vasile faipariskolai üzemvezetőnek Cantemir uca 2. szám alatti lakását.

Az üzemvezető és felesége este yoc órákor hagyták el a lakásukat, hogy rokonaik látogatására menjenek. Amikor fél tízkor hazaérkeztek, meglepetten tapasztalták, hogy a lakás ajtaja tárva nyitva áll. A háló szobában nagy rendetlenséget találtak. A szekrények ajtajai kifesztve álltak és a fiókok üresen tátongtak. A betörő elvitte a fiatal házaspár összes fehérneműjét és az ágyhuzatokat is.

Megállapítást nyert, hogy a betörő a volt Tótjancsi-gödör felől ugrott át a kerítésen és álkulccsal nyitotta ki az előszoba ajtaját.

A betörést csakis a helyzet-

tel ismerős egyén hajthatta végre, aki bizonyára lesben állt a futballpálya körül s amikor a tanácsosék eltávozását látta, megkezdte munkáját.

A fiatal házaspárt éri kár meghaladja a 30.000 leit. Erdekese, hogy a betörő érintetle-

nül hagyta a szoba vadonatúj perzsaszőnyeget, amelyek egymagukban is sokkal nagyobb értéket képviselnek, mint az ellopott vászonneműek.

A rendőrség a vakmerő betörés ügyében erőlyes nyomozást indított.

Megették a menyasszonyt...

A malájaiak által lakott hatósó-indiai malakkai félszigeten egy katolikus vallású pápualészármazott esküvőjét akarta tartani ugyancsak bennszülött menyasszonyával. A fiatalember pontosan meg is jelent a templom előtt, de a menyasszony és kísérete — ezek egy vadonban lévő faluban laktak — egyre késett. Amikor az egész nap elmúlt anélkül, hogy a leány jelentkezett volna, felhármultak a csendőrséget, —

amely kiszállt a leány falujába. Ott értesítették a járőrt, hogy a lakodalmas menetett ugynevezett belsőpápuák támadták meg. Ezek ma is emberevők s ők hurcolták el a leányt. Hatalmas expedíció kereste napokon át a szerencsétlen teremítés nyomait s végül találtak is néhány embercsontot egy kihűlt máglya mellett, megtalálták azt az olcsó karperecet is, amelyet a vőlegény ajándékozott valamikor szerel-

mesének. Nyilvánvaló tehát, hogy a leányt felkoncolták és elfogyasztották a malakkai félsziget megfélemlített ember-eivői.

Teruel körül még folyik a vér...

Páris, január 11. A Madridból érkező jelentések arról számolnak be, hogy Teruel körül mindig igen elkeseredett harcok folynak. A nemzetiek csupán a város szívében tartanak egy két pontot megszállva.

Tűz pusztított a bukaresti osztrák követségben

Bukarest, jan. 11. Hétfőn délután öt órákor nagy tűz ütött ki a bukaresti osztrák követség Wilson ucai épületében. A lángok elborították a követség egész tetőzetét. Azonnal a helyszínre érkeztek a főváros összes tűzoltói és a hatóságok képviselői.

Változások a lengyel kormányban

Varsó, jan. 11. A lengyel elnöki lapok azt állítják, hogy Szklarkovszky miniszterelnök közlelbből Tokarzewszky tábornoknak adja át a belügyminiszterium vezetését és az igazságügyminiszterium is más kézbe megy át. Ezek a változások azért történnének, mert erősíteni akarják Kotznak, a nemzeti egység csoportja vezérének a kormányra gyakorolt befolyását.

Szigoruan tilos borravalót és ajándékokat elfogadni a vasuti személyzetnek

Bukarest, jan. 11. A CFR vezérigazgatósága szigorú hangú körrendeletben hívta fel az államvasutak személyzetének figyelmét azokra a rendelkezésekre, amelyek tiltják a „borravaló” elfogadását. A vezérigazgatóság határozottan megtiltja a személyzetnek, hogy hivatali munkájáért bármily csekély ajándékot, vagy pénzösszeget elfogadjon s kötelességükké teszi, hogy az „ajándékozót” azonnal jelentse fel szolgálati főnökségük útján a bíróságnak. A rendelet rámutat arra, hogy a Károly király törvénykönyv a borravalót — vesztegetésnek minősíti s az elfogadót hat hónaptól három évig terjedő börtönnel és 5—10.000 lej pénzbüntetéssel sújtja.

Időjárás

A hőmérséklet kissé csökken. További csapadék, nyugaton eső, keleten hó.

A kiválasztott

— Regény — 34

Miss Susan Kerr ugyanis rendkívül kecses, formás kis teremtes volt. Bájosan üde arcát kissé szabálytalan vonásai megóvták a hétköznapi csinos-ság unalmas bélyegétől. Alakját fürgé mozgékony-ság, fiatalos, friss kellem jellemezte.

Aznap reggel miss Kerr, mint minden más reggelen is, lovagolni készült. A szép Bentleyt ott hagyta a kavicsos uton és megkereste a lovaszát. A lovasok számára fenntartott helyen, a kerítés mellett várakozott miss Kerre a rosszkezdű öreg lovasz nyugtalan pejlővát tartva. A kanca minden ideges, de kimondhatatlanul kecses megmozdulása, minden vonala és izomjátéka fajtszatiságot árult el. A ló mellett, a kerítés körül, ujjongó ácsorgó embercsoport lézengett bárnész zódva.

Miss Kerr rámosolygott a lovaszra, aki udvariasan köszöntötte urnőjét. Az ifjú hölgy vizsgálódva járta körül a pejt. Megelégedetten biccentett:

— Ugy látom, nincs baja, ugy-e?

Az öreg lovasz bólintott. Amikor megszólalt, a szavak furcsán sziszegve bujtak ki a fogazata közül.

— Nincs. Jó állapotban van. Ma azért nagyon helyke és nyugtalan. Öreg csontjaimat össze-vissza rázta, amig ide értem vele.

— Ne legyen olyan rosszkezdű, öreg George — mosolygott miss Kerr, aki baljába vette a gyepőlőszárát, jobbát a nyeregbe tette és fölemelte finom cipőbe bujtatott formás ballábát.

George ügyesen fölsegítette a nyeregbe urnőjét. A pej horkolt, fáncozott; jellegzetes mozdulatai elárulták, hogy ágaszkodni készül. George megfogta a zablát.

— Maradj vesztet! — parancsolt a kancára.

Susan felkacagott.

— Engedje el a fejét, George! Csak bátran. Engedje el.

A lovasz vonakodva engedelmeskedett a parancsnak. Magában csendes megjegyzéseket tett az ostoba emberekre, akik London kellős közepén lovagolni merészkednek, hozzá ilyen ideges, könnyen nyugtalaná váló paripán.

Susan pompásan tudott lovakkal bánni. Biztos, izmos kis kezét lovasfarsai sokszor megirigyelték. Elindította a kápálódzó lovat.

— George, menjen, üljön az autóba és gyújtson rá. Talán jobb hangulatba „füstölí” magát. Én kétszer körüllovagolok. (Polyt. köv.)

Makulatura

Nyugáppir nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél

Ismét megkezdődött a nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. 80 lei lap csak

ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Kérem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurrenciától. Str. Alexandri 4.

ÁLLÁS

Oșorheiu és fughiu községek (Oradea mellett) részére megbízható lapárust keresünk jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Saját műhellyel bíró lakatosnak akkord-munkát vidékre is kiadnák. Berkovits, Oradea Str. Xenopol No. 5/a. 5357

Mindenek szakácsné és mindenek szobaleány azonnal felvétetik. Friedmann, Parcul Eminescu 34/a. 87

Állandó alkalmazásra keresek megbízható, komoly, perfect főzni tudó jobb nőt, kis családhoz. Állandó kellemes otthont és jó fizetést nyújtunk. Az állás elfoglalható azonnal, de legkésőbb február elsejére. Cim a kiadóban. 88

Főzni tudó mindenest keresek jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 99

VÉTEL-ELADÁS

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papír szalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papírházában.

Ujdonnan épült modern magánház, Kertvárosba eladó Str. Michel Angelo No. 13. 97

Bejelentő hivataihoz (rendőrségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede cégnél.

LAKÁS

Szépen bútorozott nagy szoba, konyha, előszoba 800 leiért kiadó. Glatterné, Take Ionescu 31. II. udvar. 73

KÜLÖNFÉLE

Társat keresek 15 ezer leivel Biztos megélhetés. Tóth, Pavel ucca 20. szuterén. 98

SPORT

Románia a világ-bajnoki döntőben

A FIFA végrehajtó bizottsága és a világbajnokság intézőbizottsága San Remóban ült össze.

A konferencia Románia ügyében a következő határozatot hozta:

A bizottság egyhangú határozattal megállapította, hogy Egyiptom azzal, hogy nem fogadta Románia csapatát, kizárta magát a további küzdelemből. A bizottság tehát Romániát a döntő küzdelemre minősítette.

A VB rendezőbizottsága fog-

lalkozott a magyar-görög-palesztinai selejtező csoport ügyével. Tudomásul vették, hogy Görögország és Palesztina januárban Tel-Avivban és februárban Athénben mérkőzik egymással. A továbbiakra vonatkozólag csak elvi jelentőségű határozatot hoztak:

Magyarország és a görög-palesztinai mérkőzés győztese március 31-ig köteles megállapodni mérkőzésük terminusa ügyében.

Ha nem jön létre békés megállapodás, a csoport ellenőre: Pelikán dr. fog dönteni.

A sportügyek az UFSR hatáskörébe kerülnek vissza

Egy nemrégben kelt rendelet Románia sportjának legfőbb irányítását a Straja Tării, az „Ország Öre” hatáskörébe utalta. Az elmúlt hónapok gyakorlata azonban bebizonyította, hogy a sportügyek szerteágazó sokaságát ez a legfelsőbb testnevelési szerv egymaga nem

tudja ellátni. Ezért most olyan tervzetten dolgoznak, hogy a kimondottan sportügyek az UFSR, a sportszövetségek uniója hatáskörébe kerülnek vissza. Az Ország Öre csak a legfelsőbb felügyeletet gyakorolja és az ifjúság generális nevelési ügyeivel foglalkozik.

Ströck Albi „sajnálkozik”

Románia egyik legnagyobb focifelhétsége volt Albi, aki Nagyváradon kezdte meg a pályafutását. Innen Pestre került, ahol a volt román válogatott bejutott a magyar válogatottba is. Pesten nem kapott megfelelő szerződést és most Svájcban trénereskedik egy előkelő csapatnál.

Néhány nappal ezelőtt Ströck Albi Pesten járt ügyeit rendezni és itt találkozott a FSSR — a román szövetség egyik vezetőjével, akinek kijelentette, — hogy igen sajnálja a román állampolgárságról való lemondását és távozását, mert most bolyong biztos állás nélkül az európai államokban.

Fegyencek vakmerő szökése a bacăui fegyházból

Bacău, január 11. Az elmúlt éjszaka a bacăui fegyházból több súlyos börtönbüntetésre ítélt rab megszökött. A rabok átfúrták a cellák falait és leugrogtak az emeleti ablakból. A vizsgálat megállapította, hogy

a szökevény rabok kifosztották a börtön bűnjel-raktárát és rengeteg fegyvert és municiót vittek el.

A börtönigazgatóság és rendőrség értesítette a környék összes csendőrségeit. Serbănești községben sikerült három fegyencet elfogni. Remélik, hogy a többi szökevény is hamarosan kézrekerül.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUKAREST. 7.30 reggeli műsor közvetítése. Hírek, felolvasás, időjárásjelentés. 13. Gramofonlemez. 13.25: Sport hírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 előadás 17. Gyermekóra. 18. Táncezen. 19. Felolvasás. 20.05 Bendzsóverseny. 20.40 Folescu éneke. 21. Hangverseny ismeretése. 21.15 A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. A szünetben hírek. 23. Lemezek.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. — 13.05 Zongoraszármok. 13.30 Hírek. 13.40 Opera énekszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 16. Árfolyam hírek. 17.15 „Az okos liba” mese. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Gazdáknak. 18.30 A rádió szalonzenekara. 19.30 Előadás lemezekkel. 20. Cigányzene. 21.05 Külügyi negyedóra. 21.20 Balada-est. 22. Hírek. 22.25 Budapesti Hangversenyzenekar. 23.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA